

57 אהרן הכהנים את הדם ונאמר להלן (במדבר א 1) אלה שמות בני
 58 אהרן הכהנים המשחים ולומדים בגיורה שזה מתיבות בני אהרן/
 59 מה להלן בפרשת במדבר מדובר בכהן בשר שהרי נאמר כן על
 60 אלעזר ואיתמר בני אהרן המזכרים בפסוק שלפניו, ובכלי שרת -
 61 בכהנים הלבושים בגדי כהונה, אף כן לגבי קבלת הדם שנאמר בה
 62 'בני אהרן, מדובר בכהן בשר ובכלי שרת.
 63 אמר רבי מרפון, אקפשה ו-אקבור את בני, אם לא שמעתי להבחין
 64 הפרש בין קבלה לזריקה - שיש לחלק שקבלה פחות חמורה
 65 מזריקה, ושלא כדברי רבי עקיבא שהשוה דיניהם, ואין לי לפרש -
 66 ואין אני יודע לפרש מה החילוק שמעתי. אמר רבי עקיבא אני
 67 אפרש, קבלה לא עשה בה מחשבה כמעשה - שאם חשב בקבלה
 68 מחשבת פסול, הקרבן כשר, שאין זה כמעשה הפוסל את הקרבן,
 69 אבל זריקה עשה בה מחשבה כמעשה - שאם חשב בשעת הזריקה
 70 מחשבת פסול, הקרבן פסול. ועוד חילוק, שאם קבלו כהוין לעזרה
 71 אינו חייב ברת, אבל אם זרקו כהוין ענוש ברת. וחילוק נוסף, שאם
 72 קבלוהו פסולין כגון זרים או כהנים שתויי יין, אין חייבין עליו מיתה
 73 בידי שמים, אבל אם זרקוהו פסולין חייבין עליו. אמר לו רבי
 74 מרפון לרבי עקיבא העבודה ולשון שבועה) אם הפית ימין ושמאל
 75 מהפירוש הנכון בחילוק בין קבלה לזריקה, אני שמעתי ואין לי
 76 לפרש מהו החילוק, ואתה דרש מאלר ומסכים לשימועה
 77 ששמעתי, בלשון הזה אמר לו רבי טרפון לרבי עקיבא, עקיבא, כל
 78 הפורש מקוד בפורש מתניו. ומדברי רבי עקיבא למדנו שאם חשב
 79 בקבלה מחשבת שלא לשמה, אין הקרבן נפסל, וקשה על המבואר
 80 במשנה שקבלה היא מהעבודות שמחשבת שלא לשמה פוסלת בה.
 81 רבא מתרץ את הקושיא מהברייתא: אמר רבא לא קשיא, מפני
 82 שבאן (וברייתא) מדובר במחשבת פיגול - שחשב בשעת הקבלה
 83 לאכול את הבשר לאחר זמן אכילתו, ואין המחשבה מפגלת בקרבן,
 84 ואילו באן (במשנתנו) מדובר במחשבת שלא לשמה, ואם חשב כן
 85 בקבלה, נפסלים הפסח והחטאת.
 86 רבא מדייק כדבריו מלשון המשנה: דיקא נמי שמשנתנו אינה
 87 עוסקת במחשבת פיגול, דקתני 'שחשבה נפסל' ולא קתני שהזבח
 88 מתפסל. מסיקה הגמרא: שפע מינה - אכן יש לדייק כך.
 89 הגמרא מקשה על תירוצו של רבא: וכי מחשבת פיגול לא פסקה
 90 בקבלה, והתניא בברייתא, וכול היית לפרש שלא תהא מחשבה של
 91 פיגול מועלת לפסול, אלא בזריקה בלבד, מנין לרבות שפוסלת אף
 92 בשחיטה וקבלה, תלמוד לומר (ויקרא ז יח) 'ואם האכל יאכל מן
 93 זבח שלמיו (פיגול הוא) ביום השלישי לא ירצה' - שאם חשב
 94 לאכול מבשר השלמים לאחר זמן אכילתו, הקרבן פיגול ואינו מרצה.
 95 ומלשון 'אם האכל יאכל' למדנו שבזכרים המביאין לידו אכילה
 96 הנתוב מדרג - שחשב כן בשעת עבודה המכשירה את הקרבן
 97 לאכילה, ושחיטה וקבלה הם מעבודות אלו. וכול שאני מרצה
 98 שמחשבה פוסלת אף בשפיכת שיריים - כששפר את שירי הדם
 99 ליסוד המזבח על מנת לאכול מבשרו חוץ לזמנו, וכן כשחשב כן
 100 בהקטרת אימורין על גבי המזבח, תלמוד לומר 'ביום השלישי לא
 101 ירצה, המקריב אתו לא יחשב', שאם חשב מחשבה זו בשעת זריקת
 102 הדם שהיא מרצה, הקרבן פסול ואינו מרצה. ומבאר הברייתא:
 103 הלא זריקה בכלל היתה - בכלל העבודות המכשירות את הקרבן
 104 באכילה, ולמה יצתה וכתבה בפני עצמה, אלא כדי להקיש אליה
 105 את שאר העבודות, ולומר לך - ללמדך, מה זריקה מיוחדת שהיא
 106 עבודה (ומכפרת) ומעבדת בפרה - שבלא זריקת הדם אין הקרבן
 107 מכפר, ואם חשב בה לאכול מהבשר לאחר זמן אכילתו, הקרבן
 108 מתפגל, אף כל שהיא עבודה ומעבדת בפרה, ותעיל בה מחשבת
 109 פיגול. יצאו שפיכת שיריים והקטרת אימורין שאם חשב בעשייתן
 110 מחשבת פיגול, אין המחשבה פוסלת בהן. מפני שאין מעבדין את
 111 הפרה - שאם לא שפר שיריים או לא הקטיר אימורים הקרבן
 112 מכפר, אלא שלא קיים מצוה זו. וקשה, שמבואר בברייתא זו
 113 שמחשבת פיגול מועילה אף בשעת קבלת הדם, וזה שלא כפי שפירש
 114 רבא את הברייתא לעיל שאין מחשבת פיגול מועילה בקבלה.

1 צד ברת לא פריך - אינו סובר שזו היא פירכא, משום שצד זה אינו
 2 שוה בפסח וחטאת, שהרי בחטאת אין כרת על ביטול הקרבתה כמו
 3 בפסח, וכן פסח אינו מכפר על שגגת כרת כמו חטאת.
 4 מקשה הגמרא: אם לדעת בן עזאי צד כרת אינו נחשב פירכא, אם כן
 5 אשם שלא לשמו נמי ליתני - יבוא ויפסל מהצד השוה של פסח
 6 וחטאת.
 7 מתרצת הגמרא: על אשם פריך, מה להצד השוה שבהן בפסח
 8 וחטאת שכן ישנן בקרבנות צבור בקרבנות יחיד, שכן ישנן חטאות
 9 שבוטות על ידי הציבור, וגם פסח נחשב לקרבן ציבור משום שכל
 10 ישראל מביאים אותו בומן אחד, מה שאין כן באשם שאינו בא אלא
 11 על ידי יחיד.
 12 מביאה הגמרא שיטה אחרת במקורו של בן עזאי: ואיצעית אימא,
 13 צד ברת נמי פריך - גם בן עזאי מודה לפירכא זו, ואולם בן עזאי
 14 נמרא נמיר לה בקבלה שקיבל משבעים ושנים זקנים. והא דקאמר
 15 רב הונא קל וחומר מחטאת ופסח לעולה, לא אמרה אלא להוד
 16 בה תלמודיו, כדי שיקשו על קל וחומר זה את הקושיות האמורות.

משנה

17 הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן - שחשב בשחיטה לשם זבח
 18 אחר ולא לשם פסח וחטאת, או שקבל את דמם בכלי, והלך - או
 19 שהולך דמם למזבח, וזרק - או שזרק דמם על המזבח שלא לשמן
 20 - שלא לשם פסח או חטאת, או שעשה אחת מארבע עבודות אלו
 21 לשמן ושלא לשמן - שבתחילת העבודה חשב לשם הפסח או
 22 החטאת ואחר כך חשב לשם זבח אחר, או שלא לשמן ולשמן, הפסח
 23 או החטאת פסולים.

24 מבררת המשנה: ביצד היא מחשבת לשמן ושלא לשמן. מבאר
 25 המשנה: שחושב לשם פסח וגם לשם שלמים, ושלא לשמן ולשמן
 26 פירושו, שחשב לשם שלמים וגם לשם פסח. והקרבן פסול, מפני
 27 שהזבח נפסל בארבעה דברים, בשחיטה, ובקבול, ובחילוף
 28 ובזריקה.

29 רבי שמעון חולק ומכשיר את הקרבן, אם חשב שלא לשמה בהילוף,
 30 שהיה אמר שאין מחשבה בהולכה פוסלת, מפני שאי אפשר
 31 להכשיר את הקרבן שלא בשחיטה ושלא בקבלה ושלא בזריקה,
 32 אבל אפשר להכשיר את הקרבן בלא חילוף, באופן שחוטב בצד
 33 המזבח ומקבל וזרק את הדם על המזבח הסמוך לו. ולכן אין זו
 34 עבודה החשובה לפסול, וכששחט בריחוק מהמזבח וחשב בהולכה,
 35 אין מחשבה פוסלת. רבי אליעזר אמר פעמים שהמחשבה פוסלת
 36 בהולכה, ופעמים שאינה פוסלת, המהלך במקום שהוא צריך להלך
 37 - כששחט וקיבל את הדם בריחוק מהמזבח וצריך להולך את הדם,
 38 מחשבה פוסלת, אבל המהלך במקום שאינו צריך להלך - ששחט
 39 סמוך למזבח וקיבל את הדם, ורחיק את הדם מהמזבח, בהולכה זו
 40 אין מחשבה פוסלת.

גמרא

41 מקשה הגמרא: וקבלה מי פסקה - וכי בשעת קבלת הדם פוסלת
 42 מחשבה, והתניא בברייתא המפרשת את הנאמר בקרבן עולה (ויקרא
 43 א ה), 'והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם, 'והקריבו' זו קבלת הדם
 44 - שצריך לקבל את הדם מצואר הבמה לתוך כלי. שואלת
 45 הברייתא: אתה אמר קבלת הדם - אתה מפרש שתיבת 'והקריבו'
 46 מלמדת על קבלת הדם, או אינו אלא זריקה - שמא כוונת הפסוק
 47 שצריך לזרוק את הדם על המזבח. משיבה הברייתא: בשהוא אמר
 48 'והקריבו' הרי זריקה אמור בפסוק, הא מה אני מקיים 'והקריבו' - ואם
 49 כן מה אפרש ב'והקריבו', בהכרח שזו קבלת הדם בכלי. ומכר
 50 שנאמר ש'בני אהרן הכהנים' הם המקריבים את הדם, למדנו שתהא
 51 הקבלה נעשית בכהן בשר, כבני אהרן, ובכלי שרת - הלבוש בגדי
 52 כהונה.

53 רבי עקיבא דרש כן ממקום אחר: אמר רבי עקיבא, מנין לקבלה
 54 שלא תהא אלא בכהן בשר ובכלי שרת, נאמר באן 'והקריבו בני

מה יש לך לומר בטעם הדין שמחשבת שלא לשמה בחטאת מוציאה
מידי פיגול, שדין מחשבת פיגול בשאר הזבחים מרבוץ דקראי
קאיתא – מריבוי הפסוקים הוא נלמד ולא מכך שהוקשו כל הקרבנות
לשלמים, ולפיכך דין פיגול אינו דווקא באופן הנוהג בשלמים, אלא
בכל קרבן מחשבה הפוסלת בו מוציאה מידי פיגול. ואם כן [הקרא נמי
לענין העבודות שמחשבה מפגלת בהן, מרבוץ דקרא קאיתא ולא
משלמים, ולפיכך בכל קרבן מחשבה מפגלת בעבודה הכתובה בו,
ואף בעבודת טבילת אצבע מחשבה מפגלת].
הגמרא מביאה עוד אמוראים שעסקו בדין זה: אמר רבי יהושע בן
לוי פתיליה זו שמעתי שטבילת אצבע מפגלת, תתי בה – תמה
בהלכה זו רבי שמעון בן לקיש, כלום – האם לא למדו פיגול אלא
משלמים, ואם כן ינהג דין פיגול בשאר הקרבנות כפי שנוהג
בשלמים, מה שלמים אין טבילת אצבע מפגלת בהן, אף הטאת,
אין טבילת אצבע מפגלת בהן. דוחה הגמרא: ובי הכל משלמים
למדו, אי מה שלמים שעשה אחת מעבודות דמם במחשבת שלא
לשמן, אין מחשבה זו מוציאה מידי פיגול, אף הטאת שעשה אחת
מעבודות דמה שלא לשמן, במחשבה זו אין מוציאה את הקרבן מידי
פיגול, ומאחר ושנינו להלן (כט) שאין הדין כן, על כרחך שלא כל דיני
פיגול נלמדו משלמים.
רבי יוסי ברבי חנינא מביא את הקושיא משלמים: אמר רבי יוסי
ברבי חנינא, אין – אכן יש לומר שהכל משלמים למדו, ואף על פי
כן מחשבת שלא לשמה מוציאה את החטאת מידי פיגול. והטעם
לכך, הואיל והחושב בשעת אחת מעבודות הדם לאכול מבשר
הקרבן חוץ למקומו – חוץ למקום שצויתה התורה לאכול, פוסל
בשלמים – קרבן השלמים פסול מחמת מחשבתו. וכן החושב שלא
לשמן פוסל בהטאת, יש להשוות שתי מחשבות אלו זו לזו, מה –
כשם שמחשבת חוץ למקומו שהיא מחשבה הפוסלת בשלמים,
מוציאה את הקרבן מידי פיגול – שאף אם יחשוב בעבודה אחרת
מחשבת חוץ לזמנו, אין הקרבן מתפגל. אף החושב באחת מעבודות
דמ החטאת שלא לשמן, שהיא מחשבה הפוסלת בהטאת, מוציאה
מידי פיגול. ומאחר שהכל משלמים למדנו, חזרת הקושיא מדוע
טבילת אצבע מפגלת בחטאות הפנימיות, הלא בשלמים אין טבילת
אצבע.
רבי ירמיה מתרץ את הקושיא: אמר רבי ירמיה מצדה תברא –
תשובת הקושיא בצדה נמצאת, שאם תאמר שהכל משלמים למדנו,
ואף על פי כן מחשבת שלא לשמו בחטאת מוציאה מידי פיגול משום
שנלמדת ממחשבת חוץ למקומו בשלמים, יש להשיב על דברך, מה
לחוץ למקומו הפוסל בשלמים שפסול חמור הוא, שכן נוהג בכל
הזבחים – שכל הקרבנות נפסלים במחשבה לאכול מבשרם חוץ
למקומם, ולכן מן הדין שתוציא מחשבה זו מידי פיגול. וכי תאמר
שיהיה הדין כן גם בפסול שלא לשמן שאינו נוהג אלא פסח
והטאת בלבד, ולא בשאר הזבחים, הלא אם למדת שמחשבת פסול
חמור מוציאה מידי פיגול אין ללמוד משם למחשבת פסול קל. אלא
אם תפרש שדיני פיגול בקרבנות נלמדים משלמים מאי אית לך
למימר – מה יש לך לומר בטעם הדין שמחשבת שלא לשמו בחטאת
מוציאה מידי פיגול, בהכרח שהטעם, שכשם שבשלמים דבר הפוסל
בהן – מחשבה הפוסלת בהם מוציאה מידי פיגול, וכן דבר המעכב
בהן כגון ארבע עבודות הדם, מביא לידי פיגול – שאם חשב בשעת
אחת מארבע העבודות לאכול מהקרבן חוץ לזמנו, הקרבן מתפגל,
הקרא נמי לגבי חטאת, דבר הפוסל בה – מחשבה הפוסלת בה כגון
מחשבת שלא לשמה מוציאה מידי פיגול, ודבר המעכב בה, כארבע
עבודות הדם וטבילת אצבע, מביאה לידי פיגול, אם יחשוב בשעת
אחת מעבודות אלו מחשבת חוץ לזמנו.
רב מרי מביא ראייה שטבילת אצבע מפגלת: אמר רב מרי אף אנן
נמי תנינא דין זה שטבילת אצבע מפגלת, שלמדנו במשנה (מנחות יב),
זה הכלל בדיני פיגול במנחות, כל הקומץ בידו מהמנחה ונותן – או
שנותן את הקומץ בכלי, והמוליך את הכלי עם הקומץ למזבח
והמקטיר את הקומץ, אם חשב באחת מעבודות אלו לאכול מן
המנחה או להקטיר קומצה לאחר הזמן שצויתה תורה, המנחה

הגמרא מתרצת את סתירת הברייתות בענין פסול פיגול בקבלה:
אלא לא קשיא, הא שאמר רבי עקיבא שמחשבת פיגול לא פסלה
בקבלה, מדובר דאמר בשעת השחיטה, הריני [שוחט] על מנת
לקבל דמה למחר, והיא שנינו בברייתא שמרבים שחיטה וקבלה,
מדובר דאמר בשעת הקבלה, הריני מקבל דמה על מנת לשפוך
שירים למחר, ומכיון שחשב באחת מארבע עבודות הדם לשפוך
שירים למחר, שהיא אכילת מזבח, מחשבתו מפגלת את הקרבן.
מקשה הגמרא: אמר ליה ההוא מרבנן לרבא, וכי בשפיכת שירים
והקטרת אימורין לא פסלה בהו מחשבה וכפי שנינו לעיל (א"ט),
והתנן בברייתא, יכול היית לפרש שלא תהא מחשבה מועלת לפגל
אלא באכילת בשר – כשחשב לאכול מבשר הקרבן לאחר זמן
אכילתו, מניין לרבות שמחשבה מפגלת גם אם חשב על שפיכת
שירים והקטרת אימורים לעשותם למחר, וכל שכן אם חשב על
תחילת זריקת הדם לעשותה למחר, תלמוד לומר (ויקרא יז) ואם
האכל יאכל מבשר וכן שלמיו ביום השלישי לא יצדה, המקריב אתו
לא יחשב לו פגול יקרה, ומכך שכפל הכתוב לשון אכילה למדנו
שבשתי אכילות הקתוב מדבר – שהפסוק עוסק בשני אופני מחשבות
על אכילה לאחר זמנה, מחשבה אחת היינו כשחושב על אכילת אדם
– להאכיל לאדם מבשר הקרבן לאחר הזמן, ואחת שחושב על אכילת
מזבח – להאכיל למזבח מבשר הקרבן העומד להקטרה כאן מדרמו,
לאחר הזמן שצויתה התורה. וקשה, שירבי הברייתא כן סותרים
למבואר בברייתא לעיל שבשפיכת שירים לא פוסלת מחשבת פיגול.
מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא שנינו שמחשבה פוסלת בשפיכת
שירים, מדובר דאמר בשעת זריקת הדם הריני זורק על מנת
לשפוך שירים למחר, ומכיון שחשב בשעת אחת מעבודות הדם
המעכבות כפרה, להאכיל למזבח את שירי הדם למחר, מחשבתו
מפגלת. והיא שנינו שבשפיכת שירים והקטרת אימורים לא פוסלת
מחשבת פיגול, מדובר דאמר בשעת שפיכת שירים, הריני שופך
שירים על מנת להקטיר אימורין למחר, שאף שחשב להקטירם
לאחר זמן הקטרתם, אין המחשבה מפגלת, מאחר ולא חשב כן
בשעת אחת מהעבודות המעכבות כפרה.
הגמרא דנה במחשבות פיגול בעבודה נוספת הנעשית בחטאות
הפנימיות: אמר רב יהודה בריה דרבי חייא שמעתי מרבתי
שטבילת אצבע – שאם בשעה שטובל אצבעו בדם החטאת כדי
להוות מדמה על המזבח הפנימי, חשב להקטיר אימוריה למחר, הרי
מחשבתו מפגלת, ודין זה נוהג בהטאת פנימיות, שמכיון שנאמר בה
לשון טבילה (ויקרא יז) וטבל בהן אצבעו מן הדם, למדנו שטבילה
זו עבודה היא, ולכן מחשבה פוסלת בה.
הגמרא מקשה על דין זה: שמעיה אילפא לדין זה, אמרה קמיה דרב
פדה, אמר לו רב פדה, מדוע טבילת אצבע מפגלת, כלום למדנו –
הרי לא למדנו דיני מחשבת פיגול בכל הקרבנות אלא משלמים,
שהם נאמר בתורה דין פיגול, ואם כן, מה שלמים – כשם שבשלמים
אין טבילת אצבע מפגלת בהן משום שאין בהם כלל טבילת אצבע
שהלא זורק את הדם מהכלי, אף הטאת אין טבילת אצבע מפגלת
בהן.
הגמרא דוחה את הקושיא: ובי הכל – וכי כל דיני פיגול משלמים
למדו ויהיה נוהג דין פיגול בכל הזבחים רק באופן השייך גם
בשלמים, אי מה שלמים – אם כן כשם ששלמים שעשה אחת
מעבודות דמם במחשבת שלא לשמן, אין מחשבה זו מוציאה מידי
פיגול, שאם חשב גם מחשבת פיגול בעבודת דם אחרת שבקרבן,
מחשבת שלא לשמה אינה מוציאה את הקרבן מפיגולו, לפטור את
האוכל ממנו מכרת, אף הטאת יהיה דינה כן, שאם עשה אחת
מעבודות דמה שלא לשמן, אף אם יחשוב בשעת עבודה אחרת
מחשבת פיגול אין מחשבתו שלא לשמה מוציאה מידי פיגול ותועיל
מחשבתו לפגל בקרבן, אף שחשב בו גם מחשבת שלא לשמה
הפוסלת בחטאת. והלא אי אפשר לומר כך, שנינו להלן (כט) שאם
שחט את החטאת במחשבת חוץ לזמנו, ואחת משאר העבודות עשה
במחשבת שלא לשמו, אין הקרבן פיגול.
הגמרא מבארת את החטאת דין פיגול: אמר רב מרי אית לך למימר – אלא

מתפגלת וחייבים כרת על אכילתה. ומבאר רב מרי את ראייתו שמאחר ולמדנו דיני פיגול משלמים, יש לברר כיצד נלמדו עבודות המנחה משלמים. **בְּשֶׁלְמָא קוּמִין מִהֲמַנְחָה הֵיִינוּ** – הרי זו עבודה בשוֹהַמָּה, שכשם שהשוחט מוציא את הדם שהוא החלק הקרב לגבוה, מבשר הבהמה שהם השיריים, כך גם בקמיצה הכהן מפריש את הקומץ הקרב לגבוה משיירה. **מִזְלִיף אֶת הַקּוֹמֵץ הֵיִינוּ** עבודה כמִזְלִיף אֶת הַדָּם, וכן **מִקְטִיר** אֶת הַקּוֹמֵץ נְמִי – גם זה כנגד עבודת הקרבן, **דֵּהֵיִנוּ כּוּזְרֵק** אֶת הַדָּם. שואלת הגמרא: **אֵלָּא נִזְתֵּן** אֶת הַקּוֹמֵץ **בְּכָלִי טָאִי נִהוּ** – כנגד איזו עבודה בשלמים הוא, **אֵילִמָּא דְדָמֵי לְקַבְּלָהּ** שֶׁל דָּם הַקָּרְבָן בְּכָלִי, **מִי דָמֵי** – וכי יש לדמותם זה לזה, הלא **הָתָם בְּקַבְּלָהּ**, הַדָּם נּוֹפֵל מִמִּזְלֵיף מִצּוֹאֵר הַבְּהֵמָה לְכָלִי, וְאִילוּ הָבָא בְּמַנְחָה אִיהוּ **קָא שְׁקִיל וְרָמִי** – הוא נוטל בידו את הקומץ ומכניסו לכלי, ומאחר ואין נתינה זו דומה לקבלת הדם היאך אפשר ללמוד דינה משלמים. **אֵלָּא בְּהִכְרַח יֵשׁ לִישֵׁב**, שֶׁבִּיּוֹן דְּלֵא סְנֵי דְלֵא יְהִיב – מכיון שאי אפשר להקריב את המנחה בלא ליתן קומצה בכלי, **עַל בְּרִיחֵיהּ עֲבוּדָה הַשּׁוֹבָה הִיא**, ולכן אם יחשוב בשעה שעובדה לאכול מהמנחה חוץ לזמנה, תתפגל המנחה, **הָבָא נְמִי** לגבי טבילת אצבע בחטאות הפנימיות, **בִּיּוֹן דְּלֵא סְנֵי דְלֵא עֲבִיד לָהּ** – שמכיון שאי אפשר שלא לעשותה, **עַל בְּרִיחֵיהּ הֵיִינוּ הוֹלְקָהּ** – בהכרח שהיא כהולכת הדם בכלי, ולכן המחשבה בה מפגלת.

הגמרא דוחה: **לֹא** – אין להביא ראיה מהמשנה במנחות לטבילת אצבע, מפני שיש לומר שְׁלֵעוּלָם דְרָמִי – יש לדמות את נתינת הקומץ בכלי לְקַבְּלָהּ שֶׁל הַדָּם, וְדִקְאִמְרַת – ומה שאמרת שיש לחלק ביניהם, מפני שְׁהָבָא הַדָּם נּוֹפֵל לְכָלִי מִמִּזְלֵיף, וְאִילוּ הָתָם בְּמַנְחָה, אִיהוּ **קָא שְׁקִיל וְיְהִיב** – הוא לוקח ונותן את הקומץ בכלי. יש לומר, שֶׁמִּבִּיּוֹן דְרָמִי וְאִרְי – שזה חוה, בין הקומץ ובין הדם **טַתֵּן כְּלִי הוּא**

– הרי הם ניתנים בכלי, **מָה לִי מִמִּזְלֵיף מָה לִי קָא שְׁקִיל וְיְהִיב** – אין לי לחלק בין אם הקבלה נעשית מאלויה, או על ידי נתינתו לכלי. ומאחר ששוים הם, יש ללמוד פיגול בנתינת קומץ בכלי מקבלה בשלמים. אבל טבילת אצבע, מאחר ולא מצינו כמותה בשלמים אין לנו ראיה ממשנה זו שתנהג בה מחשבת פיגול.

הגמרא דנה האם נחלקו תנאים בדין פיגול בטבילת אצבע: **לִיטָא בְּתַנָּאִי** – נאמר שנידון זה, נחלקו בו תנאים. **דְּתַנִּי תָרָא** – ששנינו בברייתא אחת **טְבִילַת אֶצְבַּע מְפַגֶּלֶת בְּהֵטָאתָ, וְתַנָּא אִידָךְ** – ושנינו בברייתא אחרת שמחשבה זו **לֹא מְפַגֶּלֶת**, וְכֵן אִם שָׁחַט או קִיבַל אֶת הַדָּם וְחָשַׁב לְטַבּוֹל אֶצְבָּעוֹ בְּדָם לְמַחַר, **לֹא מְתַפְגֶּלֶת** – אין מחשבה זו גורמת לקרבן שיתפגל.

שואלת הגמרא: **טָאִי לָאו תַנָּאִי הִיא** – האם יש להעמיד שנחלקו התנאים בברייתות אלו בדין פיגול בטבילת אצבע, יש שאמר שהרי היא כהולכה ולכן אם חשב בה מחשבת פיגול, נתפגל הקרבן, ויש שאמר שאינה כהולכה. משיבה הגמרא: **לֹא** – אין לפרש כן, אלא לדברי הכל טבילת אצבע היא חלק מההולכה, ויש לבאר מחלוקתם שְׁהָא שְׁשֵׁנִינוּ שֶׁטְבִילַת אֶצְבַּע מְפַגֶּלֶת, דַּעַת רַבְּנָן הִיא, הַסּוֹבְרִים בְּמִשְׁנֵיתוֹ שֶׁהוֹלְכָה הִיא אֶחָת מֵאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת שְׁמוּעִילָה בְּהֵם מִחֻשְׁבַּת פִּיגוֹל, וְהָא שְׁשֵׁנִינוּ שְׁאִין מְפַגְלִים בְּטְבִילַת אֶצְבַּע, רַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא, שֶׁלְדַבְּרֵיו אִין מוּעִילָה מִחֻשְׁבַּת פִּיגוֹל בְּשַׁעַת הוֹלְכַת הַדָּם, וְטְבִילַת אֶצְבַּע שְׁהִיא בְּכָלִל הוֹלְכָה, לֹא תוּעִיל בְּהֵם מִחֻשְׁבַּת פִּיגוֹל.

מקשה הגמרא: **אִי רַבִּי שְׁמַעוֹן** – אם נאמר שהברייתא שאין טבילת אצבע מפגלת כרבי שמעון היא, אם כן **טָאִי אִירְיָא** – מדוע נקט התנא דווקא **טְבִילַת אֶצְבַּע** שאין מחשבה מפגלת בה, **הָאִמְרַי** – הלא רבי שמעון הוא שאמר (להלן מג.)